

VETO

ALGEMENE STUDENTENRAAD

Martin Van Kerrebroeck: 4 maanden effectief Totaalweigeren een wanbedrijf?

Het lijkt zó onwaarschijnlijk, iemand doen opsluiten omdat hij consequent handelt in zijn streven naar geweldloosheid. En toch. Vrijdag 14 mei jl. honoreerde een onafhankelijk oordelend rechter totaalweigeren met 4 maanden gevangenisstraf. Een naoorlogs precedent.

Even recapituleren wat hieraan is voorafgegaan.

In '77 krijgt Martin het statuut van gewetensbezwaarde toegekend. Hij besluit voor zichzelf ook burgerdienst te weigeren. Op 16 oktober 1980 weigert hij gevolg te geven aan de oproeping voor een geneskundig onderzoek — het misdrijf waarvoor men hem uiteindelijk vervolgt. (1)

In november '80 wordt Martin's totaalweigeren publiek bekend. Onkruid België is dan zowat een jaar actief, het antimilitarisme krijgt vleugels en poten. Totaalweigeren wordt gevaarlijk. De overheid echter wacht af — blijkaar niet lang genoeg — en we schrijven 19 maart wanneer Martin voor de boetstraffelijke rechtbank wordt gedaagd.

Tijdens die eerste zitting (zie Veto nr. 24) wordt Martin vrij langdurig door rechter De Cooman ondervraagd. Ook getuige Lode van Outryve wordt verhoord. Op 16

"Het leger wordt in stand gehouden voor de bescherming van de gemeenschap. Het radicaal verwerpen van zowel leger- als burgerdienst is strafbaar en zwaarwichtig omdat hierdoor de rechten van anderen in het gedrang komen."

april (zie Veto nr. 26) beslist de rechter bij tussenvonnissen dat de andere getuigen niet worden verhoord. Het OM eist 6 maanden gevangenisstraf, verdediger Jos De Man pleit de vrijspraak.

Fundamentele Rechten

Over de uitspraak van 14 mei kunnen we weinig meer vertellen dan wat er in de kranten staat. VETO was afwezig en binnenkort zijn er examens. Maar in volgend nummer krijg je wellicht het integrale vonnis voorgeschiedeld.

De Cooman zou de door Martin ingeroepen schuldopheffingsgrond 'Noodtoestand' niet hebben aanvaard. Wat er allemaal werd gezegd rondom dit proces nopens de keuze, tussen algemene ontwapening of collectieve volkerenmoord, noemde de rechter buiten rechtstreeks verband der tenlastelegging (*Het Laatste Nieuws*). Door zijn studies van sociaal assistent diende Martin beter dan gelijk welke burger te weten welke de verhouding is tussen individu en gemeenschap. Ieder individu heeft niet enkel

rechten maar ook plichten met het oog op het algemeen welzijn. (*Gazet van Antwerpen*).

Het leger wordt in stand gehouden voor de bescherming van die gemeenschap. Het radicaal verwerpen van zowel leger- als burgerdienst is strafbaar en zwaarwichtig omdat hierdoor de rechten van anderen in het gedrang komen. (*Het Volk*).

De fundamentele rechten van Martin worden voldoende gewaarborgd door het statuut van gewetensbezwaarde. (*De Morgen*).

Bij het bepalen van de strafmaat liet de rechter zich beïnvloeden door de motivering van Martin en de ganse beweging. (*De Morgen*).

Verzachtende omstandigheid

Rechter De Cooman aanvaardde slechts een verzachtende omstandigheid, nl. dat jongeren zich laten op slechtouwen nemen door de onrealistische fantasieën en frustraties "van oudere personen" (*Het Volk*).

Verzachtende omstandigheid (...): dat jongeren dikwijls worden misleid door ouderen, die hun onwezenlijke droombeelden opringen. Hij (= De Cooman) doelde hier op de ordeverstoring, die vorige zittingen ontstierde. (*HLN*).

O.i. verwijst De Cooman hier naar de niet gehoorde getuigen Leo Apostel, Jean Fabre e.a.

Raketten...

Om dit verslag te beëindigen in de stijl van een persoverzicht: GVA en Belang van Limburg reppen met geen woord over de Onkruid-bezetting van het Leuvense CVP-secretariaat in de namiddag.

Het Volk: Na afloop van het proces bleven de politiediensten in verhoogde staat van paraatheid (*nvdr*: met BDX, waterkanonnen en overvalwagens, o.a. in de Tiensestraat). Dit belette niet dat na een afleidingsmanoeuvr in de Diestestraat een tiental leden van Onkruid gedurende korte tijd het CVP-secretariaat in de Justus Lipsiusstraat bezetten als protest tegen "de houding van Martens en Gol i.v.m. het plaatsen van kernraketten in ons land."

DS: om te protesteren tegen het plaatsen van kernraketten in ons land

HLN: pamfletten (...) waarin de plaatsing van kruisraketten in België werd aangeklaagd

DM: Tijdens een korte bezetting werden eveneens pamfletten uitgedeeld, als protest tegen de verdeling van de totaalweigeraar. Maar ook de bezuinigingen werden aangeklaagd, waardoor "veel jongeren gedwongen worden om thuis te blijven wonen." De CVP werd uitgepikt als doelwit omdat die partij, zo werd

gesteld, "grotendeels verantwoordelijk is voor de bewapeningswedloop en het militarisme in onze maatschappij."

Tot zover ons binnenlands persoverzicht van zaterdag 15 mei.

F.S.

NOOT:

(1) elke dienstplichtige gewetensbezwaarde wordt bij zijn indiensttreding medisch gekeurd (op grond van dezelfde keuringscriteria toepasselijk voor militaire dienstplichtigen). Art. 25 van de Wet van 25 juni 1964 (gewijzigd in '69 en in '75) houdende het statuut van de gewetensbezwaarden sanctioneert o.a. deze verplichting met gevangenisstraf van 3 maanden tot 3 jaar. Eventueel kan ook de tijdelijke ontzetting uit bepaalde rechten worden uitgesproken.

CDS-avond met kabinetsattaché Coens

Besparingen aan de unief

Op dinsdag 4 mei kwam de heer F. Opsomer, kabinetsattaché bij de minister van onderwijs, een uitzending geven over besparingen aan de universiteit, op uitnodiging van de Christen-Democratische Studenten (C.D.S.). In het eerste deel van zijn betoog handelde de heer Opsomer over de wijze van financiering van de universiteiten, aangezien een zeker inzicht hierin nodig is om de besparingen te begrijpen, en aangezien de meeste studenten hier niets van weten. In een tweede deel behandelde de heer Opsomer dan de eigenlijke geplande besparingen, en gaf daarbij uitgebreid zijn eigen inzichten weer. Wij geven een beknopte samenvatting.

Financiering van de universiteiten

Drie grote delen kunnen hierin onderscheiden worden: de financiering van de werkingskosten, het eigen vermogen en de investeringsgelden. Veruit de belangrijkste hiervan is de financiering van de werkingskosten. Vóór 1971 was de financiering niet objectief genormeerd. De rijksinstellingen kregen een vaste dotatie. De financiering van de vrije instellingen werd dan politiek bepaald als een % van de dotatie van de rijksinstellingen. Vanaf 1971 (wet van 27 juli 1971) bestaat er voor alle instellingen een éénvormig en objectief mechanisme. De bepaling van het gefinancierd bedrag steunt op het principe van de financiering per student. Onder financierbare studenten worden beschouwd de ingeschreven Belgen, Luxemburgers, bepaalde categorieën buitenlanders en nog een aantal buitenlanders tot 2% van het aantal Belgische studenten. Boven dat aantal mogen buitenlanders wel ingeschreven worden, mits zij zelf bijdragen tot de kostprijs van hun studie. De universiteit dient van hen de helft van de kostprijs te innen, om deze studenten in de omkadering te mogen verrekenen.

Maar de kost is voor iedere studierichting niet gelijk. Daarom werd een differentiatie van de kostprijs per student naar de onderscheiden richtingen ingevoerd. Een onderscheid dient hier gemaakt te worden tussen volledige en onvolledige instellingen. Het voornaamste onderscheid is dat de volledige instellingen alle studierichtingen vrij mogen organiseren (de volledige instellingen zijn de KUL, RUG, VUB, UCL, ULB, ULg). De onvolledige instellingen mogen slechts deze studies organiseren waarvoor zij wettelijk de toelating kregen. Dit heeft gevolgen voor de financiering. Voor de onvolledige instellingen wordt de financiering bepaald per onderverdeling van de studierichtingen. Voor volledige universiteiten worden de studiemogelijkheden onderverdeeld in 4 richtingen, genoemd A, B, C, D. Zo ondermeer bevat A de menswetenschappen, B de 1ste cyclus van de geneskunde en de wetenschap-

Weekblad, Jg. 8. '81-'82. Nr. 29. dd. 19 mei 1982.

V.u. Marcel Meus. Van Evenstraat 2D, 3000 Leuven.

Redakties op vrijdag 18.30 u. op 't STUC, Van Evenstraat 2 blok D, 1ste verdieping (voor iedereen).

Nr. 30 (laatste nummer van dit seizoen!). Artikels binnen op 21 mei. Actualiteit op maandagmorgen, 24 mei.

Mensen die willen meewerken aan de volgende jaargang kunnen nu reeds hun naam opgeven op het bovenstaand adres.

En verder...

Verkiezingen in Katechetika	p. 2
Oók verkiezingen, in Sociale Raad	p. 3
De Acco-lieten en hun problemen	p. 4
Palasthy en economische crisis	p. 6
Handige weetjes in deze woelige tijden	p. 6
Open brief aan advocatenorde	p. 7

Kinderen, zon, een fanfare, vliegende taartjes (foto), een kindertheater en om het meest rauwe mosselen zwelgen tot je blauw uit slaat.

De bezetting door de Mussenbuurt van de verwilderde tuin Dewalque (15 mei jl.) is echter méér dan een speels protest tegen grondspeculatie en stedelijke profijtpolitiek. Er zijn immers gemeenteraadsverkiezingen op komst...

houdt hierbij rekening met de studie-begeleidingsnorm, die bepaalt per hoeveel studenten de unief beroep mag doen op één lid van het academisch personeel (onderwijzend en wetenschappelijk personeel). Voor A is deze norm 1/14, voor B 1/9, voor C 1/6. De gemiddelde kostprijs wordt ingedeeld in 3 dwingende elementen. Deze zijn «(kleine) a»: financiering van het onderwijzend en het wetenschappelijk personeel. Hierbij geldt de norm 40% OP tegen 60% WP. «b» is de financiering van het ATP. Voor het ATP zijn geen kadernormen voorgeschiedeld. «c» houdt de overige werkingskosten in, m.a.w. alle niet-personeelskosten.

Vervolg op pagina 3

pen, C de 2de en de 3de cyclus geneskunde. De prijsbepaling per richting gaat uit van een forfaitaire kostprijs per student. Men

Financieringswet: kwestie van de schrijnende achterstand van jonge instellingen met weinig patrimonium efficiënt weg te kunnen werken...

De Lanoo wist nog méér...

"Een typisch Belgische oplossing... Iedereen tevreden stellen... Studiebeurzen zo'n vijf jaar geleden bijvoorbeeld, van 15000 fr. wanneer de studiekost voor een academiejaar 80000 fr. bedroeg, is toch volstrekt onzinnig. Ook nu nog bestaan er beurzen van 15000 fr. terwijl studeren al zo'n

150000 fr. kost. Het bedrag van de beurs moet veel dichterbij de totale kostprijs liggen."

Deze en andere vernietigende kritiek van een wetenschapper op het Belgisch universitaire beleid. Het tweede deel van een gesprek met dr. I. De Lanoo; lees meer op pagina 5.

Visje kon komen, Visje kon gaan, maar Katechetika bleef bestaan

Verkiezingen in Katechetika: een slappe bedoening

Sinds woensdag 12 mei weet Koen Devisscher met zekerheid dat hij, samen met zijn ploeg, een belangrijk aandeel zal hebben in het wel en wee van de fakulteit Godsdienstwetenschappen. Het werd een klinkende overwinning op de tegenkandidaten, daar waar insiders wel een overwinning, maar dan toch minder uitgesproken verwacht hadden. Wat er voorafging aan deze machtswisseling, en met welk programma de opvolger van Luc Devisscher (ze zijn geen familie hoor) aan de macht komt vertellen we graag in deze bijdrage. Aangezien de animatie die voorafging aan het verkiezingsdebat kwazie onbestaande was, beperken we ons hier tot het debat zelf.

Dinsdagnamiddag 11 mei, 16.00u in de Kleine Aula, 3 ploegen. Eén moderator en een handvol (± 40) grefitnesseerden. Een geluk dus dat er drie ploegen waren. Vis De Visscher, de afscheidnemende koördinator had de taak het debat in rechte lijnen te leiden. Hij begon zijn korte inleiding met een verweking van de belangrijkste activiteit van de kringwerking. Een verspreking? Ploeg PUIST mocht de lóf afsteken. Onder de slogans: *aan ons de macht, aan jullie de verantwoordelijkheid en ook Kristus hangt aan uw kruis* verdedigden ze een verrechtiging van de fakulteit. Dirk, de woordvoerder (of lawaaimaker) van de ploeg betoogde dat ze zich kandidaat stelden vanuit een verantwoordelijkheidsbesef t.o.v. de fakulteit. Ze vonden immers dat de *linkse ratten* bij ploeg Koen (één van de tegenstanders, en volgens hen de te verwachten overwinnaar) onmogelijk de fakulteit konden vertegenwoordigen. Dit kadert binnen hun visie om van de fakulteit een elite-fakulteit te maken. Daarom ook: geen TD's meer maar een Gala-bal. Daar komt immers fatsoenlijker volk op af, en het brengt nog meer op ook.

Verder kondigden ze aan: een afschaffing van de werkings Kerk om de kerk in het midden te kunnen houden; meer rechtse kursussen omdat tenslotte Rome onze werkgever is; meer toenadering tot het KVHV omdat de ASR rood is enz...

Veel aandacht werd besteed aan de sport. Immers reeds Kristus deed in zijn tijd al veel aan lichaamsbeweging. Maakte hij

geen lange wandelingen, zelfs over het meer? Ook nog meer sport om een algemene verloederding (hier dus op lichamelijk gebied) tegen te gaan. Initiatieven in dit verband: een kakweekend; een militair trainingskamp en het vak: dogmatische ontwikkeling van het lichaam.

Al bij al vonden ze zichzelf verdedigers van de traditionele waarden en wilden ze het zout der aarde zijn door de liberale theorie te verkonijden.

Van een heel ander niveau was ploeg DE NIEUWE (WAN)ORDE. Ook zij hadden een slogan: *geef God nog een kans, hef de fakulteit op*. Hun uiteenzetting verliep in twee fazen; een Kritiek der Reinen Vernunft en een Kritiek der Praktischen Vernunft. Meteen werd duidelijk dat de drie ploegvormers uit tweede licentie kwamen. Pol stelde dat de waarheid die in de vorige jaren ontdekt werd, opgeheven dient te worden om tot een hogere waarheid te komen. Om dit te verduidelijken maakte hij gebruik van Kant, Hegel en weet ik veel wie nog allemaal. Globaal gezien betrof het dus een analyse van de huidige (kulturele) situatie om van daaruit de reële situatie te benaderen. Om dat allemaal te realiseren is uiteraard een verzwaring van het programma nodig. Immers wanneer je gaat lesgeven moet je in de eerste plaats de samenleving kunnen analyseren, aldus Pol. Daarom is het nodig Van Den Berk, Nietzsche, Laing en nog zovele anderen te bestuderen.

De andere Pol begon het tweede deel met de oude wijsheid dat een nieuwe samen-

leving opgebouwd wordt vanuit de methoep van de oude. Iets dergelijks zou zich ook voordoen in de kringwerking. Samen met Peter verdedigde hij dan de theorie van het verantwoord/verplicht brossen, dit niet met de bedoeling de lessen af te schaffen maar om ze uiteindelijk op een hoger niveau te brengen. I.v.m. de programmahervorming dus geen meegelul maar mede-beheer.

Gevolg van dat verplicht brossen is dat er tegelijkertijd een alternatief programma moet uitgewerkt worden. Aangezien dat echter in samenwerking met de brossende studenten dient te gebeuren konden ze nog niet concreet zijn. Eén van de richtlijnen die ze gaven wil ik je toch niet onthouden. Het betrof namelijk de opheffing van de examens. Weerom niet om ze af te schaffen, maar om ze op een hoger niveau te brengen. Op een examen dient een student niet een antwoord te formuleren, volgens Pol, maar hij hoort daar de vraag te kunnen stellen die de cursus oproept. Dit ene voorbeeldje geeft kernachtig hun uiteindelijke visie omtrent onderwijs weer: Om het even welke opleiding dient opdat de student zou leren vragen te stellen, fundamentele

vragen, om van daaruit positieve antwoorden te kunnen formuleren.

Ook dienen volgens de ploeg de tekens des tijds meer aan bod te komen. Een debat over burgerdienst-totaalweigeren, bv. Of de praes van Ekonomika die ze wilden verplichten zijn affiches op te eten, terwijl hij moet nadenken over verspillingen en besparingen. I.v.m. het periodieke fakultaire tijdschrift Iteka suggereerden ze een periodieke omt-

houding en het bloemetje naar de 'profetische' kursusdienstverantwoordelijke diende ook maar alleen om diens stem vast te krijgen. Na deze, bij tijd en wijle, zwaar filosofische beschouwingen was het tot slot de beurt aan ploeg KOEN EN KO. 'Globaal genomen willen we met onze ploeg de huidige structuur van Katechetika, d.w.z. de coördinatiefunctie belichaamd in de verschillende assen met hun respectievelijke eindverantwoordelijken, bestendigen'. Zo stond het in hun verkiezingspropaganda. Wie als gevolg hiervan verwacht had nu eindelijk eens een serieuze inhoudelijke ploeg te horen, kwam echter bedrogen uit. Vooraan verscheen immers Koen, de

arabier; Colette, de non; Anemie, het schoolmeisje; Lieve, de sandwichvrouw; Pascal, de gentleman en Johan de drinkbroer. Althans, zo waren ze verkleed. Alleen Jan voor de financiën zag er normaal uit. Omwille van de materie? Ook hun voorstelling, in de vorm van lagere-school-rijmpjes gaf niet de indruk dat het om een serieuze ploeg ging. Gelukkig dat Koen tussendoor zijn programmablad afles, anders was het kiezen geworden tussen drie lolploegen.

Erg veel nieuwe dingen bracht hun programma niet. Er komt een geïnstitutionaliseerde kalendervrouw; subsidiecriteria voor werkgroepen; een coördinatie tussen jaarverantwoordelijken; er zal gewerkt worden rond profeksamen en aggregaat wat betreft onderwijs; as Kerk zal een heleboel kontakten onderhouden; de ASR krijgt weerom een belangrijke plaats toegemeten, alhoewel niet duidelijk is wie daarvoor gaat zorgen. Een verfraaiing van de fakult hoorde er ook bij. En tot slot wil men komen tot een betere communicatie tussen werkgroepen en kring. Heel deze opsomming zegt wel iets, maar inhoudelijk toch heel erg weinig.

Vervolg op pagina 7

acco - kopiedienst

tienssestraat 134-136 leuven - tel. 016/23.35.20

de concurrentie schrijft:

GOEDKOOP

GOEDKOPER

GOEDKOOPST ...

de acco -kopiedienst garandeert U:

SNELHEID

én KWALITEIT

én een EERLIJKE PRIJS !!!

en voor TESISSEN

doen wij nog IETS EXTRA

LEZERSBRIEVEN

Wederwoord op de tuberculinetest

In de vorige Veto (n° 27) reageert P. Vankrunkelsven op m'n artikel over de tuberculinetest of ons blind vertrouwen in de Westerse geneeskunde. De auteur blijkt eveneens geen verdediger te zijn van de Westerse geneeskunde en bestempelt het artikel als paniekazierij. Dit was zeker niet m'n bedoeling. Ik heb willen wijzen op het gevaarlijke en overbodige van het systematisch toepassen van deze praktijk. Gelukkig is deze nu afgeschaft, althans in Vlaanderen. Inderdaad is de tuberculinetest geen vaccinatie. Ik ben blij dat P.V. me op deze onduidelijkheid gewezen heeft. Of het al dan niet in het bloed terecht komt, wil ik buiten beschouwing laten. P.V. schijnt te suggereren dat, doordat de TBC-bacil niet in het bloed komt, de test ongevaarlijk is. Maar dan vraag ik me af waarom bijna al de doktoren weigeren een schriftelijke verantwoording te tekenen voor een persoon die deze test wil ondergaan. En waarom astma-patiënten een vrijstelling voor deze test krijgen? Indien deze TBC-bacil af of niet in het bloed komt, ze schijnt zich toch vlot te kunnen verplaatsen in het lichaam.

M'n fundamentele kritiek op de Westerse geneeskunde is dat ze zich uitsluitend richt op de uitzonderlijke verschijnselen of symptomen der ziekte en niet op de diepere oorzaken. Reeds eeuwen lang wordt het inzicht in de ware aard der ziekten verduisterd door onze materialistische levensbeschouwing en onze dualistische visie. Onze medische wetenschap is uitgegroeid tot uitsluitend opplappen van de getroffen en de pijn weg te nemen, zonder zelfs maar een moment stil te staan bij de localisatie van de ware oorzaak.

Volgens de huidige visie van onze wetenschap is de ziekte enkel een fysiologische uiting van het fysieke, waarneembare lichaam. Door ziekte alleen als een materieel verschijnsel te verklaren, heeft ze veel zieken de hoop op herstel ontnomen. Neem nu iemand die zeer ongezonde voeding neemt (bv. een liter cocaola per dag) en daardoor een leveraandoening krijgt. Wat gebeurt er

dan! Wanneer de patient herstellende is kan hij/zij weer cocaola drinken van de automaten in hetzelfde ziekenhuis. En zou de dokter naar zijn voedingsgewoonten gevraagd hebben?

Toch is er verbetering in zicht. De psychologische factoren worden meer en meer aandachtig bestudeerd. Maar voor deze problemen zijn de doktoren onvoldoende opgeleid zoals ze zelf op een congres enkele jaren geleden toegegeven hebben.

Hiermee wil ik geen polemiec openen over de Westerse geneeskunde maar enkel m'n standpunt verduidelijken.

P.C.

Veto gekraakt?

De reactie van de Veto-redactie op het overnemen door Rep en Roer — het blad van Onkrut — van het artikel over de 'geleende dossiers' lijkt enigszins overtrokken. De beslissing om het artikel over te nemen is in overleg gebeurd met enkele Veto-redacteuren, en dat 'men' het artikel achteraf heeft gesigneerd met *Commando Hem Day*, is enkel te verklaren doordat men het artikel zeer goed vond, en 'men' er als het ware koncept kon achterstaan, in dezelfde zin als men petities ondertekent.

Artikelen in Rep en Roer worden in de praktijk van werken enkel op hun inhoud beoordeeld, en worden steeds losgemaakt van de auteur of andere oorsprong, b.v. publicatie in een ander tijdschrift — artikelen worden nooit gesigneerd.

Het artikel werd overgenomen vóór de huiszoekingen door het parket, vóór de inval in VETO, vóór het onderzoek dus wie het bewuste artikel geschreven had in VETO. Als men de zaken nu terugkoppelt lijkt het erop alsof VETO klakkeloos een artikel van het Commando Hem Day heeft overgenomen, wat zeker niet het geval is geweest. Dat Onkrut hierbij enigszins de geloofwaardigheid, inzake de onafhankelijkheid van VETO heeft in het gedrag gebracht, is ten laste te brengen van de onvoorzichtigheid van de Rep en Roer-redactie, waarvoor excuses.

Rep en Roer-redactie

Lucien's corner

Enkele weken geleden ontmoette ik in de refter van het Klein Kasteeltje een anarchist van La Cecilia. In oktober '80 was hij één van de krakers van het huis in de Parkstraat. Hij was toen weg van thuis en woonde op een bovenkamer met een walmende kachel en een versleten matras. De unief, eigenaar van het huis, greep niet in. Wel is hij eens moeten vluchten op de campus toen de flicken naar shijt zochten in het kraakpand. Hij kwam aan de kost met oude boeken te verzamelen en te verkopen. Hij geloofde dat het volstond alles en iedereen achter te laten, je niet te bekommeren om publieke bijval voor je politieke activiteit en aan autonome en directe actie te doen. Als we maar hard genoeg tegen het systeem aanschoppen, valt het wel in elkaar. Maar nu heeft hij enkele maanden moeten doppen en hij ziet het niet meer zitten. "Middle class morality reclaims his victim." (G.B. Shaw, "Pygmalion")

Onkrut en La Cecilia doen mij aan

de Rote Armee Fraktion denken. In de zestig jaren werden Berlijnse studenten uit de kleinburgerlijke goeie, niet door de arbeiders of de guerrillero's in de Derde Wereld, maar door "het marxisme". Binnen de SDS van Rudi Dutschke gaan ze fel tekeer tegen "het systeem" en wanneer op 2 juni 1967 medestudent Benno Ohnesorg door de politie wordt doodgeschoten tijdens een protestbetoging n.a.v. het bezoek van de sjah, stichtten ze de "Beweging van de 2de juni". Eerst proberen ze de buitenparlementaire oppositie: de confrontatie in plaats van politiek of syndicaal werk. Dan schakelen ze over op bomaanslagen, o.m. in 1972 in het Amerikaanse militaire computercentrum in Heidelberg, waar de bombardementsvluchten op Noord-Viëtnam werden geprogrammeerd. Tot dan genieten ze de steun van de linkse intelligentsia. Maar wanneer ze zich gaan verliezen in kidnapingen en terechtstellingen van prominente (maar vervangbare) personen en in onderlinge vetes met gematigde dissi-

denten (o.a. advocaat Horst Mahler en Joachim Klein) haakt het progressieve gedeelte van de publieke opinie af en staan ze alleen. De herfst van 1977 wordt hun einde: onder de gevallen bladeren van het bos van Stammheim worden de drie laatste kopstukken van de Baader-Meinhof-groep begraven. De uiterste consequentie van de logica dat men niet moet rekenen op de massa, het volk is ingekapseld, een radicale voorhoede moet zodanig het systeem provoceren dat het zijn democratische masker afwerpt en grootscheepse repressie organiseert. Dit zou dan het volk tot opstand moeten aanzetten. Macchiavelli toegepast nabate van de communistische heilstaat. En in naam van waarden i.p.v. mensen. Een politiek schaakspel gespeeld door overgelovige intellectuelen.

Martin Van Kerrebroeck: een nieuwe Benno Ohnesorg? De anarchist kunnen mogen zich door het establishment niet in de criminaliteit laten provoceren.

Coens en besparingen aan de unief

Het principe van de financiering per student wordt echter niet volledig doorgetrokken. Er wordt namelijk vastgesteld dat een minimum aantal studenten dient gefinancierd te worden, om de kost van een studierichting te kunnen dragen. Daarom werden financieringsdrempels ingevoerd. De eerste drempel is het minimum basiscijfer (mbc). Onder deze grens worden de kosten als niet meer inkrimpbaar geacht (zelfs voor zeer weinig studenten) is een minimum aantal profen vereist. Studierichtingen waarvan het aantal ingeschreven studenten het mbc niet bereikt, worden volledig gefinancierd voor een aantal studenten gelijk aan het mbc. Hierdoor ontstaan de zgn. «fictieve studenten», die in feite het verschil zijn tussen het mbc en de werkelijk ingeschreven studenten.

Vanaf een zeker aantal bijkomende studenten stijgen de kosten niet meer proportioneel. Daarom werd een tweede drempel voorzien: het maximum basiscijfer (Mbc). De financiering is dan volledig voor het aantal studenten tot het Mbc. Dit noemt men tranche I. Het aantal studenten boven het Mbc vormt dan tranche II. Elke student uit tranche II wordt dan gefinancierd tegen een forfaitaire kostprijs bepaald door a+b/2+c/2 (waarbij a,b,c, de kostprijs-elementen van tranche I zijn, zie supra).

De drempels worden bepaald per studierichting (A, B of C) voor volledige instellingen, en per wettelijke onderverdeling in onvolledige instellingen. Ter illustratie is, voor volledige universiteiten, het mbc voor A 2247; voor B 1620; voor C 883; en het Mbc het dubbele van deze aantallen.

Het Patrimonium

Onder patrimoniuminkomsten beschouwt men de inkomsten uit het eigen vermogen van de unief. De financieringswet heeft hiermee rekening gehouden, om het nadeel van de jonge instellingen met weinig patrimonium weg te werken tegenover andere instellingen die in de loop der jaren heel wat meer patrimonium hadden bijeen geraapt. Daartoe is als regel gesteld dat het overschot van de inkomsten op de uitgaven, vermindert met een bij KB bepaalde aftrek (4% van de werkingsloofte), afgetrokken wordt van de werkingsloofte. De «4%» echter zijn volkomen vrij te spenderen door de universiteit. In de praktijk stelt men wel vast dat de universiteiten erin slagen geen netto-inkomsten op hun patrimonium te hebben. Het betreft hier dus een uiterst ongezond financieringsmechanisme.

De inschrijvingsgelden gaan zowel naar het geaffecteerd als naar het niet-geaffecteerd patrimonium (onder geaffecteerd patrimonium verstaat men gelden waaraan reeds welbepaalde bestemming werd gegeven door de overheid zoals bvb. onderzoeksfondsen). Zo krijgt de helft ervan als bestemming programma's te financieren ter verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

Investerings

Voor investeringen (vnl. in gebouwen) bestaat er een onderscheid tussen rijksinstellingen en vrije instellingen. Investerings van R.I.'n worden gefinancierd door dotaties. In de periode 77-79 bedroegen de dotaties 605 miljoen per jaar voor de Vlaamse instellingen (RUG, RUCA, UIA). In 1980 werd slechts ongeveer 300 miljoen meer vrijgegeven. Vrije instellingen moeten hun investeringen met langlopende leningen aan een gewaarborgde interestvoet van 1,25%

financieren, maar in feite worden de kapitaals- en interestlasten toch gedragen door de overheid. De maximumbedragen waarvoor de vrije instellingen kunnen lenen zijn ongeveer gelijk aan de dotaties voor de rijksinstellingen.

Besparingen

Na het uiteenzetten van de financieringswijze van de universiteiten heeft de heer Opsomer dan de geplande besparingen uit de doeken gewikkeld. Hierbij dient wel vermeld te worden dat deze maatregelen nog niet allemaal uitgevaardigd werden.

Het totaal van de begroting onderwijs bedraagt voor het nederlandsstalig onderwijs 130.680 miljoen. Hierop moet de regering dit jaar 3.948 miljoen besparen. Deze besparingen moeten dit jaar nog uitgevoerd worden. De staat heeft niet zoveel wegen om netto centen in de schatkist te recupereren, gezien de wijze waarop ze de universiteiten financiert. Er worden in feite 3 belangrijke maatregelen genomen als rechtstreekse besparing. De eerste is een vermindering van de financiering per student: de forfaitaire kostprijs die tot toegepast worden is met 2,5% vermindert tegen de normaal voorziene kostprijs voor 1982. Deze maatregel zal zowat 274 miljoen opbrengen, waarvan voor de KUL ongeveer 109 miljoen (dit voor een totale werkingsloofte van 4,351 miljard). De tweede maatregel bestaat hierin dat de opbrengst van de indexatiemaatregel, die 3% van de loonmassa zal moeten bedragen, door de universiteiten terug aan de schatkist dient overgemaakt te worden. Deze maatregel zou ongeveer 250 miljoen opleveren (voor de KUL wordt de inlevering geraamd op 105 miljoen). De derde grote maatregel treft alleen de franstalige uniefs. Deze instellingen hadden de gewoonte de geneesheer specialisten als studenten in te schrijven en er financiering voor te ontvangen. Aangezien aan de Vlaamse uniefs de geneesheer-specialisten niet betaald werden, dienen de Walen hetzelfde te doen! De opbrengst voor de staatskas is ongeveer 400 miljoen.

Naast deze besparingen neemt de regering nog een reeks begeleidende maatregelen om de besparingen mogelijk te maken. Hieruit legde de heer Opsomer er

Wanneer besparingen op ceremonialia, zoals scepters en andere?

ons enkele voor: — Aan het RUCA worden wedden uitbetaald aan profen die geen les geven. Dit is het gevolg van overgangsmatregelen genomen in 1965. Deze uitbetalingen zullen worden afgeschaft. — Tijdelijk benoemde WP'ers die vanaf nu worden aangeworven zullen nog slechts een wedde krijgen die gelijk is aan die van een leraar uit het secundair onderwijs. — De emeritaats- of pensioenleeftijd voor profen wordt verplicht ingesteld op 65 jaar, in plaats van 70. De versnelde afvloeiingen die hier uit volgen brengen wel meertuitgaven met zich mee op korte termijn, maar het structureel en psychologisch effect ervan mag niet verwaarloosd worden. Toch stelt deze maatregel wel problemen in verband met de brutale vervanging van professoren, waar de studenten de eerste slachtoffers van zouden kunnen worden. Daarom worden hier overgangstermijnen en supplementiebetalingen voorzien. — De 40-60 verhouding tussen OP en WP dient voortaan absoluut gerespecteerd te worden (maximum 40% OP) en het aantal gewone hoogleraren wordt op 20% van het AP (OP+WP) gelimiteerd. — Het ATP-kader is heel zwaar: er

wordt door de universiteiten geen voldoende functioneel kader opgebouwd (vaak een omgekeerde pyramide). Het gevolg is dat de kosten voor ATP ver de zgn. «b-enveloppe» overtreffen. De gevolgen hiervan zijn overduidelijk; de eigenlijke werking ging eronder lijden. Daarom denkt men nu aan contingentering van de verschillende niveaus.

— De «fictieve studenten» zullen worden afgebouwd, over een termijn van 7 jaar. De KUL wordt door deze maatregel weinig geraakt. In Vlaanderen zou vooral de UIA als licentiaatsinstelling er enorm onder lijden. Er zijn er tegenwoordig bijna evenveel fictieve als reële studenten (1213 fictieve tegen 1257 reële). Vanzelfsprekend kan het hier niet om een geïsoleerde maatregel gaan. Zij dient bekeken te worden in het kader van een evaluatie van de universitaire expansie; een meer fundamentele herziening van de financieringswet en vooral de te nemen maatregelen inzake coördinatie en samenwerking tussen de universitaire instellingen.

— De suppleantievergoedingen zullen afgeschaft worden (vergoedingen voor WP leden die tijdelijk lessen in plaatsvervangende geven).

— Extra-riennes (een soort weddeverhogingen bij de eerste benoeming en tussentijds bij bevorderingen van professoren) zullen afgeschaft worden.

— De autonomie van de universiteiten zal worden uitgebreid, met betrekking tot de interne aanwending van kredieten binnen het kader van de totale begrotingsenveloppe.

— Een budgettair opsloringsplan zal worden opgesteld voor het overvloedig personeel. Dit betekent dat het personeel behouden wordt, maar dat het supplementair geld hiervoor uitgetrokken (zolang bepaald in Art. 35 van de financieringswet) op 7 jaar zal worden afgebouwd.

— De regering plant maatregelen om de cumul te regelen. Het valt echter af te wachten of hier meer dan een regeling «op zijn belgisch» zal getroffen worden. En of eventuele maatregelen algemeen zullen zijn (bvb. ook voor magistratuur enz...)

Tot slot stelde de heer Opsomer dat de vragen zich nu tot de uniefs richten. Zij zullen hun autonomie moeten gebruiken om ondanks de besparingen hun onderwijs-, onderzoeks- en maatschappelijke taken grondig te evalueren en waar nodig is bij te sturen. Zij zullen moeten beslissen hoe hun kostenstructuur te dempen en hoe gerationaliseerd kan worden. Hopelijk zullen ze blijk geven van zin voor verantwoordelijkheid. Dit is in het verleden niet steeds het geval geweest, dikwijls werd in het verleden systematisch geopteerd voor de gemakkelijkste «golden-sixtie» oplossing (ongebreidelde wervingspolitiek, overbouw enz.). Vooral blijft de opgave actueel om met minder middelen van de gemeenschap de universiteit toch breed voor alle lagen van de bevolking open te stellen. Het is betreurenswaardig hoe de jongste jaren de democratisering zich aan de universiteiten niet heeft kunnen doorzetten.

Nota: De heer Opsomer heeft niet behandeld over de Sociale Sector. In deze sector werden geen bezuinigingsmaatregelen door de regering getroffen. Bij een andere gelegenheid (begin academiejaar '82-'83) zal exclusief aan dit onderwerp aandacht worden besteed.

Pol Malou

Verkiezingen in Sociale Raad

Oudgediende Noël Herteleer (benoeming op zak) en Acco-specialist Frank Uyttendaele (NFK)

Een interessante vaststelling is het natuurlijk wel: zeven mensen die zich kandidaat stellen voor die drie vakante functies van vrijgestelde op Sociale Raad. Je kan er verschillende verklaringen voor geven. Sociale Raad is afgelopen jaar, door de Alma-acties, erg in het nieuws geweest. Het ziet er voor de toekomst ook niet naar uit dat de sociale sector aan de KUL, waarvoor Sociale Raad traditioneel op de barricades staat, gedurende het komende academiejaar ongemoeid zal gelaten worden. Mensen met reddingsfantasieën mikken dus terecht op SoRa. Tenslotte biedt een vrijgestelde-functie ook een vorm van werkzekerheid. Toch voor een jaar. Ook niet oninteressant in tijden waarin voorstellen de ronde doen om solidariteitsbijdragen aan te wenden om werkloosheidsuitkeringen uit te betalen

Er moesten er vrijdagavond vier afvallen. Om tot een zo optimaal mogelijke keuze te komen, kwam elke kandidaat zijn vakature toelichten. De coherentie waarmee dat door de verschillende kandidaten gebeurde, was erg wisselend. Enkele 'zwaargewichten' kwamen onmiddellijk bovendien. Het zelfde scenario bij de reakties van de kandidaten op een standaardbatterij van vragen, die door de Algemene Vergadering op de kandidaten werd afgevuurd.

Nu ja. 'Als je bij Sociale Raad — een eigenlijk gaat dat op voor gans de ASR — solliciteert, ga je best niet over ijs van een nacht', dat is de konklusie die je uit die 'konfrontatie' kan trekken. Enkele voorbeelden.

Hoe evalueer je, zonder grondige kennis van de werking van SoRa het belang van de kopie- en ofstedienst binnen die raad? Welke rol is er voor vrijgestelde weggelegd in medebeheersorganen zoals RvS (Raad voor Studentenvoorzieningen)? Hoe zou je als vrijgestelde reageren als er, onder druk van de nationale overheid, afvloeiingen bij het academisch-technisch of wetenschappelijk personeel dreigen?

Door op dergelijke vragen te 'selecteren' wil de Algemene Vergadering vermijden dat de aangekomen kandidaten een lange tijd zouden nodig hebben om zich in de werking van Sociale Raad te ingrenzen.

De derde kandidaat in rij, Jan Sempels, kwam enkel zeggen dat hij zijn kandidatuur terugtrok. Zo ging het nog eens snel vooruit. Rond middernacht waren allen kandidaten de revue gepasseerd. De discussie over de kandidaten binnen de raden kon beginnen.

Siska Vansevenants: sporen verdiend bij Wetswinkel en eerst vandaag ontdekt voor de ASR

Opnieuw één bekommernis die de discussie in haar greep houdt. Zal de te kiezen kandidaat zich wel voldoende aan Sociale Raad kunnen wijden? Zullen zijn/haar nevenactiviteiten of het feit dat de eindverhandeling nog niet volledig is, een belemmering vormen voor een honderd procent engagement in de organisatie. Men vraagt veel van de vrijgestelden, zeker als je er rekening mee houdt dat het hier officieel om halftijds functies gaat.

Volgde rond 1.45 u de stemming. Elk van de 14 aanwezige kringen kan drie voorkeurstemmen uitbrengen. Reeds gedurende de eerste ronde werd de keuze vastgelegd. Een grote consensus dus. Frank Uyttendaele en Siska Vansevenants als nieuwkomers en Noël Herteleer, als oudgediende, zullen vanaf september de beslissingen van de Algemene Vergadering van Sociale Raad mee in de praktijk moeten helpen omzetten.

Leo Peasen

Studentinnen — Studenten

UW THESIS IS BIJNA KLAAR!
VERTROUW ONS HAAR SAMENSTELLING TOE!

U vindt bij ons:

kwaliteitsdactylografie:

- ★ snelle bediening: 8 dagen
- ★ zo nodig: een EXPRESS dienst 1-2-3 dagen
- ★ twee gratis verbeteringen

een uitgeversdrukkerij:

- ★ professionele offset machines
- ★ verkleinen van bladzijden
- ★ reproducties van foto's
- ★ een héél spoedige dienst!

Boekhandel Cabay — Tienestraat 82 — Fochplein 6 — Leuven

Dit staat niet in uw cursus, maar heeft er alles mee te maken

Na de verhoging van inschrijvingsgeld, almaprijs, huurgeld, nu ook: kursusprijs omhoog! Acht jaar lang de crisis botweg negeren heeft immers ook ACCO niets gebaat: de devaluatie gaf de genadeslag en vanaf volgend academiejaar gaat de bladprijs met 3,45% omhoog van 1,45 fr. (Din A4) naar 1,50 fr. voor niet-leden (leden: -15%). Sociale raad ziet, oordeelt en ...handelt.

De wortels van ACCO gaan terug tot het begin van de vijftiger jaren. In de studentenbeweging komt de discussie op gang i.v.m. de democratisering van de toegang tot het hoger onderwijs. Enkele Leuvense studenten willen in deze richting ook concreet iets gaan doen en nemen in 1951 — gesteund door enkele professoren — het initiatief tot het zelf uitgeven van kursussen om zo de studie-kosten te drukken. Alles (typen, stencilen, verkopen) wordt gedaan door vrijwilligers.

Deze kursusedienst groeit zo verder uit en wordt in 1953 aangevuld met een "huishoudingsdienst" die volledige huizen huurt en inricht om dan de kamers verder te verhuren tegen lage prijzen aan minderbegoede studenten.

In 1954 wordt ook een 'studiedienst' opgericht die o.m. de eerste stratifikatie van de Leuvense studentenpopulatie naar sociale herkomst uitvoert.

In 1955 vormen deze diensten een feitelijke vereniging onder de naam 'Sociale Diensten' en in 1956 wordt deze vereniging omgevormd tot de v.z.w. 'Universitaire Werkgezamenchap', die dan naast kursussen ook ander drukwerk voor studentenverenigingen en thesissen drukt.

In 1958 wordt het eerste personeel in vast dienstverband aangeworven en wordt de lustrating aangevuld door het drukken in offset.

In 1960 wordt besloten de commerciële activiteiten uit de v.z.w. te trekken en onder te brengen in een samenwerkende vennootschap onder de naam Academisch Coöperatief (in 't kort: ACCO).

Deze coöperatieve vennootschapsvorm biedt de mogelijkheid dat nu iedere individuele student kan toetreden, nl. door het kopen van een aandeel (1). Meteen kan die student dan genieten van een belangrijke korting (van -10% tot -30%) op diverse studiebedrijfskosten.

Het leuke van ACCO

En dat is dan het leuke van ACCO: de studenten hebben er nog heel wat te zeggen: het kollege van zaakvoerders, dat het algemeen beleid bepaald, is nl. samengesteld uit 4 studenten en 4 oud-studenten (2). Inderdaad: geen academische of andere overheden, geen subsidies, geen prestigepolitiek... ACCO is het laatste restje van de sociale sektor dat zelfbedruipend en — in principe — in de handen van de studenten is. Edoch, ook dit brokje romantiek is niet volledig opgewassen tegen de harde realiteit.

De romantiek

Zijn ontstaan en zijn statuten getrouw is ACCO nog steeds bekommerd om de democratisering van het onderwijs. Vanuit zijn specifieke positie betekent dit het zo voordelig mogelijk leveren van kursussen (en andere studiebehoeftigheden) vanuit een aantal belangrijke opties:

1. Het goedkoop leveren van kursussen mag niet ten koste gaan van de kwaliteit. Elke cursus wordt volledig verbeterd en gereedgeerd. De kursussen worden op een uniforme manier uitgegeven en centraal verspreid. De uitgave is zodanig dat zij het karakter van de cursus als werk- en studieinstrument verzekert.

2. De prijsberekening gebeurt voor elke cursus op dezelfde manier, onafgezien van de oplage. Hier wordt gerekend op de solidariteit tussen de studenten: het studeren in een minder-bevolkte richting mag niet gesanctioneerd worden (3).

3. Solidariteit met de andere bevolkingsgroepen: geen studentenkorporatisme! nl. het zo vlug mogelijk aanwerven van *vst* personeel (enkel in de piekperiodes: josten) en geen ontduiking van sociale lasten en andere belastingen: NIETS wordt 'in 't zwart' betaald of geregeld (4).

4. Het beleid dat gevoerd wordt moet gericht zijn op het voortbestaan van ACCO en niet op het behalen van een maximum rendement (winst). In dit opzicht bestaat er een interne solidariteit tussen de verschillende afdelingen van ACCO. Dit voortbestaan van ACCO mag echter niet ten kosten van alles: ACCO blijft primair van en voor de huidige en toekomstige studenten.

De harde realiteit

Helaas, ACCO wikt maar de vrije markteconomie (of zoiets) beschikt. Dank zij de democratisering van de economie kan ik hier kort zijn: nu moet je niks meer van economie weten om aan den lijve te ondervinden dat er iets *loos* is. Verwonderlijk daarentegen is hoe men sinds 1974 de kursusprijzen niet heeft moeten opstaan (5). Een blik op de omzetcijfers verklaart praktisch alles: in '74 - '75 was de omzet van ACCO 40.000.000 fr., in '76 - '77 82.000.000 fr. en in '80 - '81 130.000.000 fr. (6). Nu echter blijkt dat de stijging van de omzet niet langer de stijging van de totale onkosten (lonen, grondstoffen,...) kan opvangen. Overeenkomstig de vier opties moest

men overgaan tot het nemen van enkele ernstige maatregelen (vanaf volgend academiejaar):

1. Binnen de twee jaar een algemene omschakeling van kwarto- op Din A4-formaat. Voor de student is dit een nuloperatie: de bladprijs stijgt doch er zijn minder bladzijden want er staat 10% meer op één blad. Voor ACCO betekent dit een groter rendement: er moeten minder verschillende bladzijden gedrukt worden en de grondstofprijs per blad is dezelfde.

2. De toerekening voor een ingebonden cursus brengen van +15,- op +25,- fr. (7).

3. Verhoging van de paginaprijs Din A4 van 1,45 naar 1,50 fr. (= +3,45%) (8).

Door deze maatregelen zal het voorziene verlies voor dit jaar volgend jaar kunnen opvangen. Tevens hoopt men deze prijs gedurende meerdere jaren te kunnen handhaven. IJdele hoop opperen sommigen: de economische wetmatigheid krijgt meer en meer het uitzicht van regelmatig terugkerende onaangename verrassingen. Een reeds beleid met devaluaties en andere treinen is daar niet volledig vreemd aan.

Sociale raad ziet: 500000 fr. voor auteursrechten

Natuurlijk werd dit alles eens druk besproken op de algemene vergadering van sociale raad (SR) d.d. 30-04-1982. Iedereen moest wel erkennen hoe ACCO met zijn rug tegen de muur staat en dat deze maatregelen onafwendbaar zijn. Een uitstellen van de prijsverhoging zou immers op lange termijn wel eens drastischer gevolgen kunnen hebben. Om ons daarenboven tegen voornoemde onaangename verrassingen te beschermen zou SR eens uit zijn oogjes kijken... en ziet: Betaalt ACCO niet jaarlijks zo'n slordige 500000 fr. aan de professoren voor auteursrechten? En moeten al die kursussen wel ingebonden worden?

Sociale Raad oordeelt en... handelt

En zo vond SR het nodig het eeuwige probleem van auteursvergoedingen voor kursussen ter hand te nemen. ACCO staat op dit gebied overigens nogal machteloos: Men kan daar bezwaarlijk eisen gaan stellen tegenover profen die hun cursus bij ACCO willen uitgeven (hoe meer profen dit doen, hoe goedkoper de kursussen worden). Anderzijds beseffen de profen ook wel dat zij elders in Leuven meer kunnen verdienen op hun cursus: ACCO betaalt slechts 10% én in 't wit, d.w.z. voor een profeninkomen gaat daar sowieso 50% af voor vaderlijke fiskus. Voor SR ligt de zaak wel wat

Geen akkefietje, deze zaak te runnen in tijden van economische crisis en aanverwante studenten

eenvoudiger. De studentenvertegenwoordigers stellen dat het uitgeven van een kursustekst integraal behoort tot de specifieke onderwijsopdracht van de prof, waarvoor die reeds vergoed wordt. Voor ons is het immers niet alleen terecht maar zelfs gemakkelijk te beweren dat de profen dat geld niet verdienen al krijgen zij het wel.

Maar de professor is een lieve en geleerde mens: hij weet wat solidariteit wil zeggen. Daarom zal vanuit SR een briefje gestuurd worden om hem te verzoeken uit liefdadigheid af te zien van zijn auteursvergoeding (9). Dit kan tot gevoel hebben dat de kursusprijzen de eerste jaren allesszins niet meer zullen stijgen en misschien zelfs verlaagd kunnen worden. Zo zie je maar: professoren - studenten: één strijd - één front! En de arbeider...

Tot slot restte nog de vraag wat een student zou van zijn kursussen verwachten. Uit een enkeite van godsdienstwetenschappen zou gebleken zijn dat die studenten liever studeren uit niet-ingebonden kursusteksten. Mag men echter

de verwachtingen van die studenten, t.o.v. de plaatselijke kursusedienst in het bijzonder, extrapoleren naar wat zij verwachten van ACCO en de kursussen die zij daar halen? Daarom zou men vanuit SR voorstellen om samen met ACCO volgend academiejaar een enkeite te houden naar de studenten toe over hun verwachtingen m.b.t. de kursussen. Enkele vragen zouden zijn: ingebonden of niet? recycluspapier? een dikke cursus in meerdere of in één de(e)l(en)?...

Ziezo, u merkt het: een nieuwe beroering heeft de studenten aangegrepen, een koortsachtige interesse voor kursussen, een eksamenkoorts! De tijd van vragenlijstjes is aangebroken! Halaluj!

Frank U.

Noten

(1) De prijs per aandeel bedraagt momenteel nog 500,- fr. Deze som is rekuperbaar na 5 jaar. In '60-'61 was het aantal aandeelhouders 1099, in '70-'71: 16212 en in '79-'80: 44599.

(2) In feite worden de studenten-zaakvoerders vanuit de algemene vergadering van sociale raad afgevaardigd. Dit academiejaar waren dit: Rudy Aerts (informatika, vrijgestelde SR), Jan Erreygers (VTK), Geert Stubbe (Muziek-historische kring), Frank Uytendaele (NFK).

(3) De nu nog geldende prijsberekening is: — voor niet-leden: kwarto (= 33 lijnen x 70 aanslagen) = 1,30 fr. x het aantal bladzijden, afzonderen naar het bovenliggend vijfjal.

— Din A4 (= 38 lijnen x 70 aanslagen) = 1,45 x het aantal blz., en afzonderen naar het bovenliggend vijfjal.

— voor elke niet-ingebonden cursus: + 5 fr.

— voor elke ingebonden cursus: + 15 fr.

— voor de leden: de niet-ledenprijs - 15%, en afzonderen naar het bovenliggend vijfjal.

(4) In '80-'81 werkten in ACCO 65 personeelsleden in vast dienstverband.

(5) Mits één aanpassing: vanaf het academiejaar '79-'80 werd de toerekening per ingebonden cursus van 10 op 15 fr. gebracht.

(6) Het aantal personeelsleden in deze jaren was respectievelijk 52, 50 en 65.

(7) De gemiddelde gewogen kostprijs per kaart is 15,83 fr. (zetten, drukken van de kaart, lijnen, snijden, afwerken,...) + 5% (marge van de drukkerij) = 16,62 fr. Als men daarbij nog 10% auteursrechten + ongeveer 5% BTW + de verkoopkosten (personeel edm.) rekent, blijkt 25,- fr. slechts de uiteindelijke kostprijs te zijn.

(8) De kwarto-bladprijs zal eveneens 3,45% opslaan.

(9) De auteursvergoeding mag men niet verwarren met de vergoeding die sommige auteurs krijgen wanneer zij een volledig afgewerkte, drukklare kopij binnenbrengen. Het is de 10% die elke prof van ACCO krijgt op de verkooprijzen van elk verkocht exemplaar.

Biologen in de Industrie

Na de scheikundigen, de ingenieurs, economen en weet-ik-veel, hebben nu ook de biologen hun contactdag gehad met de Industrie: op woensdag 12 mei ll. Hoezo, biologen? «Zestig à vijfenzestig% vindt werk in het onderwijs, dan nog eens dertig à vijfenzestig% komt terecht bij universitaire onderzoekinstellingen en openbare diensten, en wat de overblijvende 5% betreft die werk vinden in de privé-industrie,... wel 5% is wat statistici doorgaans verwerpen als niet-significant», aldus Dr. Donald Wellens, vertegenwoordiger van N.V. Janssen Pharmaceutica. Hoe dan ook — in afwachting van beter cijfermateriaal dan wat hierboven staat — hebben de Leuvense biologen, de plaatsingsdienst voorop, de vinger gelegd in een pijnlijke wonde: de Alomtegenwoordige Werkloosheid, jazerok, ook bij universitair geschoolden.

Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat er zo'n cynisme te vinden was bij de talrijk opgekomen studenten. Niet dat het aan onvolkomenheden lag van de organisatie — «drank genoeg, maar geen jobs», luidde het — het was zelfs geen jobbeurs, wat zoiets tegenwoordig ook zou mogen zijn.

De bedoeling van de oorspronkelijke initiatiefnemers was: wederzijdse informatie uit te wisselen, over wat biologen van de industrie te verwachten hebben, enerzijds, en wat de industrie mag verwachten van de biologen-opleiding anderzijds. Ofschoon dit tweede aspect door de initiatiefnemers niet onbelangrijk werd geacht, juist om een doorbraak te forceren inzake de tewerkstelling van biologen in de industrie, is mij daarvan op de dag zelf niet veel opgevallen. Vraag me niet waarom.

Goed, onze verwachtingen nu. De opmerkingen van Dr. J.F. De Jonckheere, afgevaardigde van het Instituut voor Hygiëne en Epidemiologie (Min. v. Volksgezondheid en v.h. gezin), waren niet bepaald bemoeiend. «BTK-projecten kun je tegenwoordig wel vergeten,

tenzij je serieuze relaties hebt. Nu krijgen we hier nog juist Limburgers, met D'Hoore was Oost-Vlaanderen aan de beurt. En voor andere functies nemen ze al geen gewone licentiaten meer aan.»

In de privé luidt het anders: wat telt is ervaring, een doctoraat is bijna als een overbodige luxe, voor de firma niet te betalen; schrap het dus uit je curriculum vitae.

E. Gysen is als biologe werkzaam in één van die twintig of dertig Studiebureau's die we in Vlaanderen aantreffen. Misschien een toekomst, maar niet voor velen. Een biologe, of een positieve wetenschapper in het algemeen, is nog te zeer een theoreticus, wat voor kleine bedrijven een (te) zware investering betekent.

En de positieve geluiden? Sinds de devaluatie van de Belgische frank, en met een tweede devaluatie in het vooruitzicht (?), wordt het voor buitenlandse specialisten minder interessant om in Belgische munt uitbetaald te worden. Men zegt dat de Hollanders weer naar het noorden trekken.

W.A.

snelste service
de mooiste kافت
de allerbeste kwaliteit
op Xerox 9500
alleen bij pencoprint

vlug, voordelig en verzorgd

tiensestraat 36
3000 Leuven

pencoprint

telefoon
22 10 39

De Lanoo wist nog méér...

De universiteit: nog steeds sociale woestijn

Deel 2: universitaire expansie, financieringswet, democratisering van de universiteit, met vooruitblik.

Veto: We hadden het in het begin van ons gesprek over de uitbreiding van het studentenaantal. De gecoördineerde wetten op de universitaire expansie waren daar de aanloop toe. Heeft de veelbesproken universitaire expansie het verhoopde democratiserende effect opgeleverd in de zin van een verhoogde participatie van de lagere beroeps groepen?

De Lanoo: Zoals reeds gezegd heeft de universitaire expansie het aantal gediplomeerden sterk opgedreven — meer dan het geval zou geweest zijn indien er geen nieuwe universitaire instellingen opengegricht waren. Deze uitbreiding is verlopen in het voordeel van nagenoeg alle groepen die in absolute cijfers een aanwinst kenden. In relatieve cijfers was de universitaire expansie echter vooral voordelig voor de middengroepen. De studententopexposie in het universitair onderwijs is echter het -minst best- verlopen precies voor die groepen waarvoor door de politici gemotiveerd werd dat die nieuwe universiteiten er moesten komen.

Veto: Het lagere socio-professionele toekomstniveau.

De Lanoo: Het resultaat voor de lagere sociale groepen was nul, of praktisch nul.

Veto: Hoe is de situatie aan de andere Vlaamse instellingen?

De Lanoo: Uit partiële gegevens waarvoor ik beschik blijkt geen enkele nieuwe instelling mer gedemocratiseerd qua sociale samenstelling aan de K.U.Leuven. Deze verwachting werd nochtans gekoesterd door de politici. De universiteiten gingen immers naar de studenten zelf gebracht worden.

Veto: Aan welke voorwaarden moet precies voldaan zijn opdat arbeiderskinderen de stap naar de universiteit zouden wagen?

De Lanoo: De twee noodzakelijke vereisten daartoe zijn onderwijsgezindheid en financiële mogelijkheid (gezindheid). Elk arbeidersgezin (en ik bedoel hier eigenlijk geoude arbeiders, ongeschoolde arbeiders, uitvoeringsbedienden, kortom, de laagste beroepen) heeft de grootste moeilijkheden om een kind te laten studeren, zelf wanneer ze een grote beurs krijgen. De moeder zal bijvoorbeeld in het zwart gaan kuisen. Twee kinderen naar de universiteit sturen is voor zo'n gezin al nagenoeg volstrekt onmogelijk!

Voor de studiebeurzen ook weer, is een typisch Belgische oplossing gekozen. Men heeft een bepaald budget beschikbaar gesteld, en dat dan in verhouding over té veel wensens verdeeld. Iedereen tevreden stellen. De grenzen van de toekenning liggen bovendien veel te laag. Studiebeurzen zo'n vijf jaar geleden voor 15000 fr wanneer de studiekost voor een academiejaar 80.000 fr bedroeg, is toch volstrekt onzinnig. Ook nu nog bestaan er beurzen van 15.000 fr, terwijl studeren al zo'n 150.000 fr kost. Het bedrag van de beurs moet veel dichterbij de totale kostprijs liggen. Bekijken we de algemene politiek in het kader van de wet op de betoelaging van de universiteiten (1) (971). Vanaf dat ogenblik verliep de betoelaging van de vrije universiteiten en officiële instellingen volgens dezelfde, objectieve normen. Eigenlijk voorzag die wet in een ideaal stelsel ... op een ogenblik van hoogconjunctuur. De wetgever heeft de mogelijkheid van verminderde inkomsten niet voorzien. En dan is men gaan sleutelen, gaan afknagen aan de wetgeving van '71. In 1976 bracht men de betoelagingsnorm van 5000 studenten voor een als 'volledige universiteit' erkende instelling erkende instelling tot 4750 studenten. De studierichting lichamelijke opvoeding viel in een lagere betoelagingscategorie. Het inschrijvingsgeld werd opgetrokken om de sociale gelden enigszins op peil te houden. Er is een constante politiek gevoerd om de staatsuitgaven voor het universitair onderwijs te verminderen. En de universitaire expansie heeft de toestand nog gedramatiseerd. De wet van '71 hield immers nog geen rekening met de meere expansie veroorzaakt door de nieuwe instellingen (2). De wet was opgebouwd rond de 'traditionele universiteiten'.

Een normale expansie zonder de 'boom' van de nieuwe instellingen had de financiering nog kunnen tegenhouden. Nu is de pot voor de expansie van de bestaande instellingen overgedragen naar de gespreide, kleine instellingen. En

bekijken we dan Antwerpen met zijn drie instellingen en drie afzonderlijke universitaire administraties. Wat een verspillings die dat niet! Er is bovendien ook met twee maten gewogen. Antwerpen ziet het Rijk als drie instellingen en Kortrijk (KULAK) bestaat officieel niet.

Veto: Dus nog maar 's, de universitaire expansie: een dure en overbodige operatie?

De Lanoo: Er zou alleszins meer geld beschikbaar geweest zijn (o.m. voor de demokratisering van het onderwijs) zonder de universitaire expansie.

Veto: Wat ware dan een betere oplossing geweest?

De Lanoo: Voor de lagere sociale groepen had men, vanuit het standpunt van de democratisering van het onderwijs, het geld van de universitaire expansie beter geïnvesteerd in studietoelagen. De bestaande instellingen van hun kant, hadden de uitbreiding van het studentenaantal gerust kunnen opvangen. Uiteraard is dit nu slechts een hypothese.

Veto: In uw uiteenzetting voor de Raad voor Studentenvoorzieningen schoof u het invoeren van een vorm van studietoelagen ook al naar voor als de enige maatregel die kinderen uit de laagste socio-professionele categorieën naar het voortgezet universitair onderwijs zou kunnen halen. Studietoelagen dus ...

De Lanoo: Zowel vanuit wetenschappelijk oogpunt als vanuit het oogpunt van de democratisering van het onderwijs, dient er aandacht besteed te worden aan inspanningen om meer arbeiderskinderen naar de universiteit te halen. De eenvoudige vraag dringt zich evenwel op: bewijs je ze een dienst ...?

Je moet de mensen niet alleen naar de universiteit halen, je moet ze ook de kans bieden het behaalde diploma te valoriseren. En hiertoe is één van de voorwaarden: een expansieve economie. En dat kan nog wel 10 of 20 jaar duren. Toch zijn er een aantal ideale democratiserende maatregelen.

Een eerste en tevens ideale uitgangspunt is het Vernieuwd Secundair Onderwijs (VSO), indien geconificeerd en uitgevoerd op de mogelijkheden die het biedt. De kinderen worden grondig uitgetest op hun interesses en mogelijkheden en kiezen na het derde jaar van het secundair onderwijs een richting volgens hun intellectuele capaciteiten. Maar ook hier vooral een typisch Belgische toestand: geen enkele V.S.O.school — en het zal spoedig in alle scholen van de diverse netten ingevoerd zijn — biedt de optimale kansen van het V.S.O.

Grote, traditionele secundaire scholen met klassieke inrichtingen behouden deze richtingen en vertalen ze naar het V.S.O. Leerlingen van kleine beroepsscholen, technische scholen, met minder intellectuele richtingen in hun keuze-pakket, zien hun keuzemogelijkheden evenmin uitgebreid met het V.S.O. Alhoewel het een grote belofte was, is het traditionele schoolstelsel eenvoudig-veertald in het V.S.O. Zolang er bovendien in het vrije onderwijsnet 'evenwel inrichtingen, machten als scholen zijn', zal elk daadwerkelijk samengaan van scholen, met hun uiteenlopende mogelijkheden, in de lucht blijven hangen — alle coördinatiecommissies en andere overlegstructuren ten spijt. Enkel een volledige administratieve hervorming van de structuur van het secundair onderwijs (let op: ik doel daarmee niet op de arbouw van het vrije net), waarbij de identiteit van de individuele scholen opgaat in de grote scholengemeenschappen, biedt uitkomst aan het V.S.O., en dus ook een democratiseren van het secundair onderwijs, te realiseren. Een tweede maatregel, en nogmaals, de enige oplossing om de kinderen uit de lagere socio-professionele categorieën naar de universiteit te halen, is de invoering van een studietoelagen. Dit studietoelagen beschouw ik dan met en dubbele functie. Het is een combinatie van studiebeurzen en studietoelagen. Elke student, ongeacht zijn sociale afkomst, zou een bepaald bedrag, zeg 150.000 fr per jaar kunnen opnemen en dit als een renteloze lening die echter slechts onder bepaalde voorwaarden terugvorderbaar is. Gesteld dat de begunstigde (d.w.z. de student in kwestie) een bepaald, en bovendien hoog gesteld minimum inkomen realiseert in zijn latere beroepsleven, is zijn uitgekeerd studietoelagen via een extra belasting terugvorderbaar. De filosofie die hierachter zit is dat enkel zij die later financieel geslaagd zijn hun studietoelagen (d.w.z. de studiekosten) zullen terugbetalen. (Het studietoelagen wordt dan studie-

lening, n.v.d.r.) Zij die financieel niet geslaagd zijn, of slechts tot de midden- of laagste behoren, betalen niets terug. Op deze manier is dan volgens mij aan de essentiële voorwaarden van een studie-financieringsstelsel voldaan, vind ik: de begunstigde zelf is maastaf (n.l. zijn te verwerven inkomen), de beoordeling gebeurt op basis van het beroepsinkomen (het is dus bvb. geen diploma-belasting), en vooraleer men het uitgekeerde studietoelagen kan terugvorderen, moet een redelijk hoog gesteld minimum inkomen overschreden zijn.

De grote moeilijkheid hierbij is natuurlijk dat het verzamelen van het initiële bedrag, benodigd om het stelsel op te starten, een miljardendans zal worden.

Veto: Het door u voorgestelde studietoelagen zou dus gekoppeld worden aan een extra belasting boven een bepaald plafond op het inkomen van de afgestudeerde, dus geen fiscale bestrafing van het diploma?

De Lanoo: Ik zou zeker niet graag zien dat er één of andere vorm van diploma-belasting zou ingevoerd worden. Een degelijke maatregel zou de lagere herkomstscategorieën immers nog meer afschrikken dan nu al het geval is.

Idem dito voor alle vormen van numerus fixus, numerus clausus, vestigingsetten enz. Alle studierichtingen waar een dergelijke wettelijke regeling van kracht is geworden, hebben een ommekeer meegemaakt van het sociale herkomstpatroon.

Veto: Maar als een hele reeks maatregelen van zo'n budgetaire omvang, zo weinig resultaten op lange termijn opleveren, kan men zich toch de vraag stellen naar een betere allocatie van de voorhanden zijnde middelen. En dan heeft men het wel's over differentiatie.

De Lanoo: Inderdaad, ik meen dat de staat te veel geïnvesteerd heeft in gebouwen, teveel geïnvesteerd heeft in personeel, de lesgevers, maar veel te weinig in het sociaal aanvaardbaar maken van de universiteit. Indien bvb. enkele extra tientallen miljoenen naar de uitbouw van de PMS-centra waren gegaan in plaats van naar de universitaire expansie, deze zouden de democratisering van de universiteit meer ten goede zijn gekomen. De scholieren in het secundair onderwijs zouden beter geïnformeerd zijn over en meer vertrouwd met de mogelijkheden en toekomstmogelijkheden van een universitair diploma.

Leuven is op dit ogenblik de meest gedemocratiseerde universiteit. Men

heeft hier, vind ik, de grootste openheid voor de lagere beroeps groepen, al was het maar om het gedifferentieerde stelsel van kotprijzen.

Ik zou nochtans veel liever zien dat men niet zou moeten differentiëren. Op het ogenblik dat eenzelfde studietoelagen voor iedereen beschikbaar zou zijn, zou dat ook overbodig zijn. Wat op het sociale vlak ook belangrijk is, is dat de universiteit zijn verantwoordelijkheid opneemt in het bieden van een tegengewicht tegen de privé, bvb. waar het huisvesting, voeding, en andere voorzieningen van de studenten betreft.

Veto: Democratisering van de universiteit vanuit zijn twee uitgangspunten, enerzijds een hogere deelname van de lagere beroeps groepen, anderzijds optimale onderwijskansen voor alle begaafde jongeren ongeacht hun sociale herkomst, dreigt erop achteruit te gaan in de nabije toekomst. Liggt de oorzaak dan bij het feit dat de (economische) randvoorwaarden voor een relance van de democratiseringspolitiek niet aanwezig blijken te zijn?

De Lanoo: Als u mij vraagt naar de objectieven voor het beleid op korte termijn, heb ik er geen. Maar als u mij vraagt naar een prognose, dan voorspel ik een blijvende stabilisering van het sociale toekomstpatroon tot dat de expansie van de groep meesjessitanten uitgewerkt is. Momenteel maken zij hun achterstand op de jongens goed.

Wanneer ook deze evolutie stilstaalt, zal het aantal studenten herkomstig uit hogere en midden-lagere sociale milieus afnemen. Dit veronderstelt dat op dat ogenblik de band tussen genoten onderwijs en beroepsuitoefening nog bestaat. Dat voor dezelfde beroepsuitoefening hogere diploma's niet vervangen zijn door lagere ('underemployment', n.v.d.r.). Het voorbeeld van de Verenigde Staten is tekend: nagenoeg alle directiesecretarissen (issen) hebben een universitaire opleiding. Dit wordt nochtans niet als 'underemployment' ervaren.

Veto: De afname van de studenten uit die groepen zal dus sneller verlopen dan de voorspelde demografische terugloop van het studentenaantal vanaf 1974.

De Lanoo: Naar alle waarschijnlijkheid. Het gevaar voor tewerkstelling van universitair in een niet-overeenkomstig beroep wordt scherp ervaren door allerhande N.V.H.O.-opleidingen.

Industriële en technisch ingenieurs, sociale assistenten, assistent-psychologen, enz., trachten nu reeds via wettelijke maatregelen een aantal terreinen voor te

behouden. Precies omdat ze de druk van hogere gediplomeerde afgestudeerden beginnen te voelen.

Het niet expansieve karakter van de intellectuele arbeidsmarkt is zeker en vast nadelig voor de onderwijsparticipatie van lagere beroeps groepen in de samenleving.

Zij durven het risico van de stap (vooral) naar het universitair onderwijs, met de onzekerheid van tewerkstelling, nauwelijks aan. Deze angst komt ook nog 's zeer duidelijk tot uiting in het sociale herkomstpatroon van sommige richtingen. In de rechtsfaculteit en de geneeskunde kan een sprekende oververtegenwoordiging vastgesteld worden van hogere socio-economische groepen. Het zijn richtingen die uitweg bieden op vrije beroepen: studies in de rechten of in de geneeskunde aanvatten houdt dus een zeker risico in. Het carrière-verloop is weinig voorspelbaar. Omgekeerd zie je dat mensen uit lagere socio-professionele milieus aangetrokken worden door twee typische faculteiten, nl. deze van wijsbegeerte en letteren, en deze van de wetenschappen. Het zijn richtingen die uitwegen bieden naar het onderwijs, d.w.z. dat de beroepsloopbaan zeer voorspelbaar is.

Een directe stap in de goede richting zou alleszins zijn: meer aandacht voor de PMS-centra en absoluut het beperken van de financiële risico's voor de gezinnen van de studenten.

Hans Van den Broeck

Noten:

(1) Wet van 19 juli 1971. (2) UJA, Ruca, UFSIA, UFSAL, LUC.

ERRATUM

Het zal de aandachtige lezer zeker opvallen zijn dat de zettvelduit ons partjen gespeeld heeft in het vorige week gepubliceerde eerste deel van ons gesprek met Ivan De Lanoo. De groep arbeiderskinderen aan de universiteit is van een nulpunt in de dertiger jaren allicht niet gestegen tot een participatie van 88% in het midden van de zestiger jaren ... Hoe positief dat dan misschien moge zijn; het betreft een participatie van 18%, met een maximum van ruim 20% in het prille begin van de zeventiger jaren. Met onze excuses voor deze wel erg democratische fout!

Van vrijdag 21 tot donderdag 27 mei.

Alle dagen:
Vert. 14.00 en 19.50 u.
Film 14.15 en 20.05 u.
Sylvia Kristel in
'Love in first class'
minder dan 16 j. niet toegelaten

Alle dagen:
Vert. 16.00 en 21.50 u.
Film 16.20 en 22.10 u.
John Landis'
American werewolf
in London
derde week
minder dan 16 j. niet toeg

Alle dagen:
Vert. 18.00 u.
Film. 18.15 u.
'Cannibals'
minder dan 16 j. nt. toeg.

Alle dagen:
Vert. 23.50 u.
'Pyjama Game'
'liefdewelde en wellust'
minder dan 18 j. nt. toeg.

LONDEN 1982...
EEN VLOEK
UIT HET
VERLEDEN
WEERWOLVEN
ZAAIEN TERREUR.

**PANIEK
OP
PICCADILLY**

PolyGram Pictures stelt voor een Lycanthrope Films Limited production
An American Werewolf in London
met David Naughton, Jenny Agutter, Griffin Dunne & John Woodvine
Original music by Elmer Bernstein - Executive producers Peter Guber & Jon Peters
Produced by George Folsey, Jr. - Written and directed by John Landis
PolyGram Pictures

na Blues Brothers, Kentucky Fried Movie en Flying High
weer een ongewone topver van JOHN LANDIS

**AN AMERICAN WEREWOLF
IN LONDON**

Een griezelkomedie
die u zal doen huiveren van het lachen.

OSCAR 1982: BESTE SPECIALE EFFEKTEN

Palasthy in Leuven

Steeds talrijker zijn diegenen, die in het licht van de huidige economische crisis, elke beknotting van onze levensstandaard als een noodzakelijk kwaad ervaren. Een van de hachelijkste aspecten van de huidige recessie is dan ook dat men ten koste van elke vergaande vernieuwing, slechts oog heeft voor het instandhouden van een bepaald type van samenleving terwijl men tevens de overtuiging is toegedaan dat een graduele verarming onontkoombaar is. In dit perspectief krijgt het 'plan palasthy' haar volle draagwijdte aangezien ze op basis van een kritische analyse van de huidige situatie concrete alternatieven voor de toekomst biedt.

Tot uitgangspunt van zijn economische constructie neemt Palasthy alleen concrete verschijnselen in overweging. Daar waar de traditionele stellingen van Keynes vandaag geen oplossingen meer bieden acht Palasthy een terugkeer naar het liberalisme van de 19de eeuw evenmin opportuun. Voorstanders van laatstgenoemde hypothese vergeten dat het succes van het liberalisme in voorgaande eeuw slechts mogelijk was mits oorlogen en massale emigratie. Dergelijke middelen ter resorptie van de werkloosheid hebben vandaag weinig realiteitsgrond en kunnen bezwaarlijk een politieke motivatie schragen.

Prioritair: de werkloosheid

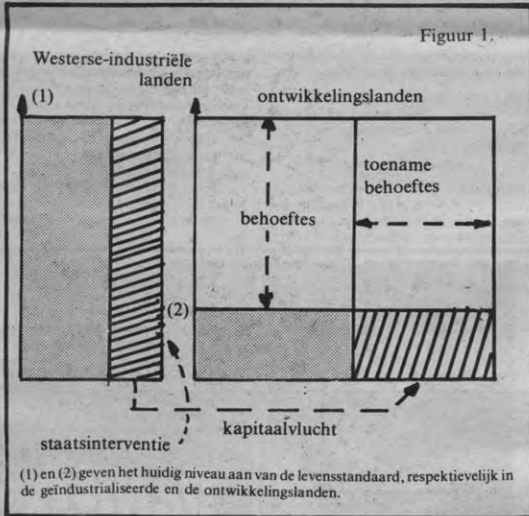
Als belangrijkste oorzaak van de werkloosheid noemt Palasthy de kapitaalvlucht naar streken met lagere productiecosten, waar de hoge winstverwachtingen, het nemen van risico's, zelf op het vlak van politieke stabiliteit, geoorloofd maken. Dit vormt vandaag een algemeen verschijnsel bij de multinationals. Grafisch heft dit de volgende implicaties voor ons (fig 1)

Aangezien wij niet willen raken aan onze levensstandaard, dient deze kapitaalvlucht bij middel van staatsinterventies (subsidies aan bedrijven in moeilijkeheden, werkloosheidsuitkeringen, ...) op-

geenzins de behoeftes ten goede komt doch veeleer nieuwe behoeftes schept. Hiervoor is nog steeds geen sluitende economische verklaring gevonden. Op kleinere schaal is daarenboven een tweede crisis merkbaar, eigen aan de westerse, geïndustrialiseerde, landen waar de vraag naar materiële goederen afgenomen is ten bate van bepaalde industriële goederen als sport, cultuur en vrije tijd. Dit heeft in verschillende sectoren reeds tot overproductie geleid. Wederom zijn werkloosheid en staatsinterventies (stocks) hier gevolgen van. Op dit vlak verwerpt Palasthy de oplossing van Keynes, die een stimulering van het verbruik voorschreef bij middel van een verhoging van de inkomsten. Hij stelt als alternatief een volledige afbouw van onze productiecapaciteit voor, terwijl de staat de eigenaars van deze kapitaalgoederen zou vergoeden. Persoonlijk raamt Palasthy deze kosten op 50 miljard per jaar. De productie moet zich aldus aanpassen aan de vraag. Dit levert echter geen oplossing voor de werkloosheid. Vandaar dat Palasthy gelijktijdig een intensiever gebruik, van het inmiddels schaarser geworden kapitaal voorschrijft.

De zes uren werkdag

Centraal stelt Palasthy de reorganisatie van onze economie volgens een ploegensysteem van 2 maal 6 uren, wat een

gevangen te worden. Opmerkelijk is verder dat deze overheveling van kapitaal naar ontwikkelingslanden, daar

intensiever gebruik van de productie-eenheden en tevens een grotere tewerkstelling tot gevolg heeft.

De kapitaalvlucht wordt aldus opgevangen door middel van een hogere rotatiesnelheid, terwijl men de werktijdverkorting compenseert door een verhoging van de tewerkstelling.

Het plan-palasthy tracht hierbij zowel de belangen van de arbeiders als deze van de bedrijfsleiders te behartigen.

Geen mirakel oplossingen

Al vertoont het plan-palasthy meerdere interessante aspecten, biedt het echter geen globale oplossing. (bv voor bedrijven die nu reeds 24 op 24 uren werken) en vergt haar omzetting in de realiteit een radicale aanpassing aan ons huidige het leed (ondermeer een sociaal pact op het vlak van de lonen). De Christen Democratische Studenten willen er evenwel de aandacht op vestigen dat het plan palasthy, als originele creatie, het bewijs levert van een doeltreffende beschrijving van de crisis, slechts mogelijk is wanneer men tevens aandacht schenkt aan zinvolle en ambitieuze alternatieven. Tevens wensen ze de democratische dimensie van het plan-palasthy te benadrukken, in de mate dat meer vrije tijd een grotere inspraak mogelijk maakt...

Jean de Béthune

Palasthy: door reorganisatie volgens een ploegensysteem zowel de belangen van de arbeiders als deze van de bedrijfsleiders behartigen...

Klachten en rechten hand in hand:

De rechten van de arrestant!

Er zijn verschillende manieren om ongevraagd met de overheid of de politie in contact te komen. Je kan opgeroepen worden als verdachte. Bij een betoging loop je kans om opgepikt te worden en ook als je pamfletten uitdeelt zonder de verantwoordelijke uitgever te vermelden. De laatste tijd worden de politiekorpsen, en in het bijzonder de Belgische rijkswacht, steeds grover in het oppakken van burgers. Denk maar eens aan het politieoptreden bij het voorlaatste proces van Martin Van Kerrebroeck waar nodeloos geweld werd gebruikt. Een aantal omstaand(st)ers konden hun ogen niet geloven, een oud vrouwtje vertelde ontdaan aan haar klein-kind: «Zie sé manneke, zie hoe de flicken kloppen op die mensen omdat zij geen andere mensen willen doodschieten...»

Afain we gaan er niet te sentimenteel over doen. Je kan dus op elke plaats en op elk tijdstip meegenomen worden naar het bureau. Zij hanteren hier de *preventieve veiligheidstheorie*: iemand die er, volgens hen, abnormaal uitziet (te lang of te kort haar, gekke kleren, niet-roze huidskleur...) zal wel iets op zijn kerfstok hebben en moet dus grondig gecontroleerd worden! Zij zwaaien hierbij met 'resultaten', maar vergeten dat deze praktijken thuishoren in een politiestaat en geenzins in een democratisch regime.

Je hebt evenwel een aantal rechten waarop je aanspraak kan maken bij een confrontatie met rijkswacht of politie. Welke die rechten precies zijn kan je o.a. te weten komen in de *rechten van de arrestant*.

Belangrijk is het dat je, wanneer je meent en weet dat je rechten niet gerespecteerd werden, *klacht* neerlegt. Hoe doe je dat?

Hoe leg je klacht neer?

Je kan een klacht neerleggen wanneer je denkt dat je het slachtoffer bent van een misdrijf, als je bv. bestolen bent, slaag gekregen hebt, onrechtvaardig behandeld bent geweest tijdens een betoging... Je moet wel 18 jaar oud zijn om een klacht te kunnen indienen, anders moeten je ouders of voogd het in jouw plaats doen.

Bij wie kan je klacht neerleggen? Je kan naar het politiekommissariaat of naar het rijkswachtbureau gaan en vragen of ze je klacht schriftelijk vastleggen. Die wordt dan naar de Prokureur des Konings gestuurd. Ben je tijdens een betoging afgetroefd door de rijkswacht, dan ga je best bij de politie klacht neerleggen en omgekeerd. Het gevaar bestaat dat ze je anders met een kluitje in het riet sturen. Je kan ook rechtstreeks klacht neerleggen bij de Prokureur des Konings per aangetekende brief. Deze magistraat heeft zijn ambten in het justitiepaleis (voorbeeld van een schriftelijke klacht: zie kader).

Klacht kan neergelegd worden tegen onbekenden (meestal haalt die weinig uit) of tegen bepaalde personen. Wil je klacht neerleggen, doe dit dan steeds zo rap mogelijk. Ben je gewond geraakt, laat dit dan zo vlug mogelijk vaststellen door een dokter en vraag hem dit op

Leuven, de .... 19..

Aan de heer Prokureur des Konings te ....
Gerechtschef te ....

Ik, ondergetekende (naam, voornaam), beroep, (nationaliteit), geboren te .... (straat, nummer), heeft de eer en het genoegen u volgende feiten bekend te maken.

(Datum, plaats, uur)..... (je vertelt wat er gebeurt is)

Volgende personen waren getuige van het gebeuren:

Bijgevolg leg ik formeel klacht neer tegen ..... (ken je de naam niet van de persoon, duid dan alle gegevens aan die je kent en vermeld dat je hem zeker zou kunnen herkennen) voor ..... (bv. toebrengen van slagen) en wens dat er vervolging zou ingesteld worden tegen voornoemd persoon. Hierbij verzoek ik u mij op de hoogte te willen houden van het verloop der zaak aangaande mijn ingediende klacht.

Gelieve hierbij, geachte Heer Prokureur, mijn vertrouwen in u .... (welwillendheid, bekwaamheid, ...) te willen aanvaarden.

handtekening

papier te zetten (doktersattest). Ook voor materiële schade is het belangrijk dat ze vastgesteld en op papier gezet wordt. Dit kan nuttig zijn om de werkelijkheid en ernst van de feiten aan te tonen, maar het zijn ook belangrijke gegevens om de schade te helpen vaststellen. Je kan namelijk naast de klacht ook een aanvraag tot schadeloosstelling indienen. Dit noemt men de burgerlijke partijstelling (zie verder).

Al de klachten komen dus terecht bij de Prokureur des Konings, die de zaak verder kan onderzoeken. Als je een zekere tijd na de klachtneerlegging nog niets gehoord hebt, kan je een brief aan deze magistraat schrijven en informeren hoe het met het onderzoek van je klacht is gesteld. Ofwel is hij/zij de zaak nog aan het onderzoeken en krijg je later bericht dat de zaak behandeld wordt voor de strafrechtbank, ofwel vervolgt de Prokureur niet en wordt de zaak geklasserd zonder gevolg (geseponeerd). Weigert de magistraat, naar jouw mening ten onrechte, te vervolgen, dan kan je rechtstreeks bij de onderzoeksrechter klacht neerleggen en je burgerlijke partij stellen. Deze is namelijk verplicht de zaak te onderzoeken (zie verder).

Als je klacht wil indienen tegen rijkswachters of agenten, weet dan dat het een

BRABANT TOERISME

Naamestraat, 6

Tel. 223111 — 227658

(vergunning A 1155)

HET REISAGENTSCHAP
MET
DE GROOTSTE KEUS
DE LAAGSTE PRIJZEN

★
AGENT JOKER

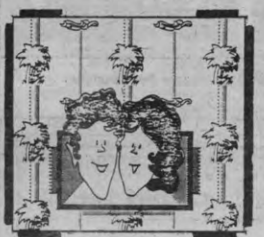
★
Uitschrijven *Bige Tickets*

★
Verhuur minibus (9 pl.)
zonder chauffeur

★
Prijsofgave
voor eigen organisaties

★
Busreizen

★
Steeds gratis koffie!

JE BENT
JONG
EN JE WILT
EEN VAKANTIE
WAAR JE MEER AAN HEBT

JOKER

Tiensestraat 193 - 3000 Leuven

het klachtenburo

verkrijgbaar bij Kritak, 30,- fr.

En nog meer beroering in de rechterlijke wereld:

Open brief aan de Raad van de Orde der Advokaten Leuven

Hierbij willen de onderstaande organisaties/personen reageren tegen een brief van de stafhouder van de Leuvense Balie (22-02-'82). Deze brief herinnert de advocaten aan het verbod om advies te verstrekken buiten hun kantoren. Uitzondering wordt gemaakt voor de O.C.M.W.-rechtshulp, de gevangenis, de gerechtshoven zelf en voor zieke, invalide of bejaarde cliënten mits toelating van de stafhouder.

geven worden door dit rondschriven geveiseerd. Hiermee wordt elke poging tot opbouw van een sociale advocatuur de pas afgesneden. Volgens de Balie moet iedere advocaat achter zijn bureau blijven zitten wachten tot de cliënt naar hem/haar toekomt. Aan zo'n manier van werken zijn een aantal nadelen inherent, we noemen ze de drempels. Men maakt een onderscheid tussen de financiële drempel (wat zal de advocaat uiteindelijk kosten?), de psychologische drempel (de moed om naar een advocaat toe te stappen), de sociale drempel (cliënt en advocaat staan niet op dezelfde trede van de maatschappelijke ladder), de geografische drempel (advocaat woont in de stad meestal dicht bij het justitiepaleis).

zogenoemde eerstelijnsrechtshulp. Om dat marktaandeel terug te winnen heeft de Balie eert rechtshulpdienst opgezet in het O.C.M.W. Voor de eigen winkel wordt er in de brief een expliciete uitzondering gemaakt, dit ruikt naar protectionisme. Nochtans valt er onder de O.C.M.W. rechtshulp wel een en ander te zeggen: de advocaten werken er volgens een beurtroelsysteem wat niet ten goede komt aan de continuïteit, de dienst is slechts beperkt toegankelijk (2 maal per maand), van een echte eerstelijnsdienstverlening komt weinig in huis omdat de advocaten meestal doorverwijzen naar het pro deo bureau of zelfs naar elkaar. Een belangrijk nadeel van een eerstelijnsrechtshulp door advocaten alleen is dat ze nogal geneigd zijn het probleem te vertalen in processtermen. Dat is logisch vermits de beloning voor de prestaties

van een advocaat voornamelijk op procesbijstand berust.

Wetswinkels pleiten al een tiental jaar voor een hervorming van de rechtshulp. Ze stellen dat het recht op rechtshulp voor iedereen zonder discriminatie op een democratische wijze gerealiseerd moet worden. Er dient niet alleen een onderscheid gemaakt te worden tussen de eerste lijn (adviesverlening) en de tweede lijnrechtshulp (procesbijstand) maar eveneens een vlotte overgang van de eerste naar de tweede lijn verzekerd worden. Als individuele advocaten daartoe pogingen doen door zich b.v. in te zetten in een hulpverleningsorganisatie zoals b.v. het JAC, het vrouwenhuis, enz. en zo drempelverlagend te werken dan verdienen deze alle steun.

voelen zich blijkbaar bedreigd. Ze trachten via de deontologie deze pogingen tot sociale advocatuur te verhinderen. Hetgeen in andere Balies (voorlopig) getoelereerd wordt, o.m. in Antwerpen en Hasselt, wordt in Leuven echter verboden

ONDERTEKEND DOOR: *Elker-ick Leuven*, Blijde Inkomststr. 115, *Buurthuis 't Lampeke*, Ridderstr. 210, *Vrouwenhuis*, J. Lipsiusstr. 57, *Vrouwen tegen mishandeling*, Blijde Inkomststr. 115, *JAC Leuven*, Amerikalei 3, *Sokelo (Samenlevingsopbouw Kessel-Lo)*—project langzaam verkeer, Diestestraat 303, *Kristen Centrum De Stui*, Minckelerstr. 104, *CMW*, Vital Decosterstr. 92, *Heso, samenlevingsopbouw Heverlee*, Naamsestg. 164, *Oikonde Leuven*, Tiensevest 17, *Kessel-Lo, Buurwerk De Straatmeus*, Mussenstraat 96, *Wetswinkel Leuven*, Tiensestraat 224.

De plichtenleer van advocaten schrijft hen de *waardigheid* van het beroep voor. Dit houdt o.m. in dat advocaten t.o.v. elkaar de concurrentie niet mogen vervalsen door bijvoorbeeld cliënten te ronselen. Dit mag dan al een mooi principe zijn, de houding van de Raad is op zijn minst hypokriet. Het blijkt dat nogal wat advocaten wél aan klant-ronseling doen en soms op een minder eerbare wijze dan van hen mag verwacht worden. Hoeveel advocaten zijn er niet actief in sportclubs, ontspanningsverenigingen, serviceclubs, niet te vergeten politieke verenigingen. Er is daarnaast nog het abonnementensysteem dat vele

Het verbod om buiten het kantoor nog aan rechtshulp te doen betekent dat de Balie niet duldt dat advocaten proberen dichter bij hun cliënten te staan, zich in te werken in een organisatie (bv. binnen de alternatieve hulpverlening) en de kans benutten om een probleem niet enkel juridisch te benaderen. Allemaal voordelen die bovengenoemde drempels een beetje vervlakken.

Er loopt bijgevoel iets mank in de argumentatie van de Balie. Het vrijwillig (en meestal anoniem) meewerken van advocaten in eerstelijnsdiensten is alleen maar toe te juichen omdat het beter de belangen van de cliënt dient dan de vage korporatistische deontologie van de Orde.

Maar kunnen we achter dit verbod van de Balie geen andere motieven raden? Is de Balie misschien bevredigd voor concurrentie van deze adviesorganisaties? De advocatuur ziet zich inderdaad een belangrijk marktaandeel ontglippen, de

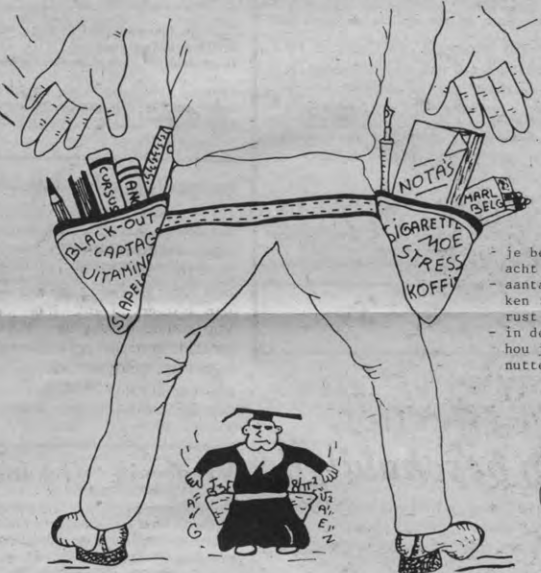
advocaten opzetten met bedrijven, mutualiteiten, verzekeringsmaatschappijen, vakbonden...waardoor ze systematisch alle rechtszaken krijgen doorgespeeld. Het is dus niet verboden om cliënten aan te trekken in de bijzartklub of via de politiek, zolang de advocaat maar ontvangst op zijn kantoor. Advocaten die zich daarentegen actief inzetten in een organisatie (bv. hulpverlening) door er juridisch advies te

Blokken... iets voor U?

WAT JE NIET MOET DOEN ?

- zenuwachtig zijn omwille van de profs.
- twee nachten doorblokken. Zelfs de "interessantste" stof is dat niet waard.
- gaan eten in een luxe-restaurant : met een overvolle maag kan je niet blokken

- met je kursussen een vuurtje maken : in mei en juni is het warm genoeg.

WAT JE WEL KUNT OVERWEGEN !

- tijd nemen om eens rustig "bevariëerd" te eten : kies uit de menu's van de Alma
- blijf in vorm : kijk niet naar de matches op TV, maar stamp zelf tegen de bal
- je bed moet je warm houden : liefst acht uren per nacht
- aantal uren arbeid per dag beperken : overwerk vraagt bijkomende rust
- in deze tijd van milieubescherming, hou je eigen milieu rein : geen nutteloze pillen.

Café DE GULP
Muntstraat 18 te Leuven
open van 12 tot 05.00 u.
een toffe kroeg met goede muziek

Een slappe bedoening

Enfin, na deze voorstelling was het hoog tijd om vragen te stellen. Maar, enerzijds was de voorziede tijd al bijna om, en anderzijds was het publiek, na drie keer loltappen niet meer in staat serieus in te gaan op het aanbod. Erger nog, degelijke vragen werden op gemonkel en gebrek aan interesse onthaald. Het verkiezingsdebat dat de bedoening had de ploegen aan de tand te voelen werd een gezellig lachertje. Het was

plezant, we konden af en toe eens goed lachen, hier en daar zat een goeie kritiek, maar wijzer zijn we er niet geworden.

Aan ploeg Koen om ervoor te zorgen dat er tegen eind volgend jaar wat meer studenten warmlopen voor dergelijke kringperielen en dat er op het verkiezingsdebat ook plaats is voor ernstige dingen.

Jos Vandikkelen

kreten & gefluister...

Veto bewonderd en verafgoed, beschimpt en verguisd o Zoveel eer verdienen wij niet. In een aantal recente publicaties valt de naam van dit kranatie, wat genieten wij een belangstelling! o In *De Morgen* van 18 mei 1982 ("Nieuwe Protea met Wim Jorissen junior") wordt Veto het epitheton *kwaliteits hoogstaand studentenblad van de Algemene Studentenraad* toegekend o In het *Informantje 4* (Romaanse filologie) daarentegen lezen wij met droefenis in het hart dat wij een *zogenoemd studentenblad met een zogeheten objectieve berichtgeving* zijn o Verder beweert de "eerste kanner Kris" in zijn artikel "Schuif eens wat op naar links..." dat *linkse sympa-*

thieën-impliciet aanwezig zijn op onze bladzijden en dat Lucien in zijn *Corner expliciet onze bindingen met de PvdA toont* o Foei, Kris, Lucien moest het weten! o Oh ja, Kris, jij vraagt je ook af wat "cut off their goolies" (Veto 15, foto pag. 2) betekent in vrije termen vertaald zou je kunnen zeggen "snij hun ballen af", zonder dank, maar ik zou j'er graag wel nog op wijzen dat dit géén *verheffende slogan* van de ASR is, zoals jij vermoedt, maar wel een *foto* (ja, zo noemen ze van die zwart-wit rechthoekige dingen die links en rechts in Veto staan afgedrukt) van een meegedragen pancarte op één van de Alma-betogingen o Zo is dat, you're welcome • WIV

DE MENU'S DIE U HIERONDER VINDT ZIJN EEN SELECTIE UIT DE VEELHEID VAN MENU'S AANGEBODEN IN DE VERSCHILLENDE ALMA-RESTAURANTS. BIJ DEZE SELECTIE WERD REKENING GEHOUDEN MET EEN PRIJS-KWALITEIT VERHOUDING, M.A.W. DIT ZIJN MENU'S MET EEN ZEER GOEDE VOEDINGSWAARDE EN RELATIEF LAGE PRIJS. UITGAVE: ALMA v.z.w. VOORLICHTINGSDIENST, VOOR INLICHTINGEN EN SUGGESTIES: E. VAN EVENSTR. 2e 2^e VERD. BUREEL LEO VAN DER AA TEL. 229911

	RESTAURANT ALMA (1), 2 en 3.		(SNACK ALMA 1), PAUSCOLLEGE, GAST-HUISBERG, MEISJESCENTRUM.	
MA	Hamburger ei + rauwkost Gek. aardappelen	Tip : Melknagerecht	Kippenschnitzel Saus Gek. aardappelen	Tip : fruitnagerecht
DI	Braadworst Ratjetoe Volle rijst	Tip : Melknagerecht ENKEL 's MIDDAGS	Gehakte steak Rauwkost Kroketten	Tip : melknagerecht
WO	Varkenssteak Tomatensla Gek. aardappelen	Tip : Melknagerecht	Bami-Goring Ei	Tip : fruitnagerecht
DO	Gehakte steak Jardinière Volle rijst	Tip : Melknagerecht ENKEL 's MIDDAGS	Worsten Bloemkool Puree	Tip : fruitnagerecht
VR	Varkenssteak Spinazie in room Gek. aardappelen	Tip : nagerecht naar keuze	Rundergebraad Rauwkost Aard.kroketten	Tip : melknagerecht
	SNACK ALMA 2 ALTERNATIEF.		SEDES.	
MA	Rijst met Basilicum & Laurier	Hoofdbestanddelen: linzen, tomaten, look, kaas, rijst, rauwkost, kruiden	Milaanse varkenslapjes Gek. aardappelen	Tip : fruitnagerecht ENKEL 's MIDDAGS
DI	Gebakken rijst met groenten en zeevruchten	Hoofdbestanddelen: wortel, kikkererwtten, mosselen, garnalen, kabeljauw, rijst	Kalfsbrood Romige bloemkool Gek. aardappelen	Tip : nagerecht naar keuze ENKEL 's AVONDS
WO	Spaghetti op z'n Napolitaans	Hoofdbestanddelen: selder, ui, wortelen, kaas, look, tarwekoekjes	Varkensgebraad Poulettesaus Gek. aardappelen	Tip : fruitnagerecht ENKEL 's MIDDAGS
DO	Platte kaas taart	Hoofdbestanddelen: roomsaus spinazie, platte kaas, ei, boekweit	Gehakte steak Princesbonen Gek. aardappelen	Tip : melknagerecht ENKEL 's MIDDAGS
VR	Soyakoek met gierst	Hoofdbestanddelen: ei, ui, soyabonen, wortel, gierst, kampernoelies	Oostendse blanket Gek. aardappelen	Tip : fruitnagerecht ENKEL 's MIDDAGS

De aangeduide tips zijn een nutritionele aanvulling om het menu volledig te maken.

Medewerkers aan dit nummer: Dirk streepie-hier, streepie-daar De Naegel, Pieter short story 'T Jonck, Jan secrétaire sans frontière Verbanck, Wim foto flash Verhelst, Polleke Fotozet Bijnen, Leo doka Paesen, Frans sans barbe Smeets, May RVA Van Boxel, Ingeborg data-data-data Verplancke. Nog vele anderen!—maar wegens plaatsgebrek vergeten wij die hier... en volgende week laatste Veto van dit jaar...

